

1. Dyrlæger på kursus i fodring. Ved samarbejde mellem landmand, konsulent og dyrlæge vil man meget bedre kunne lave en løbende evaluering af fodringen.
Foto: Troels Løwig Larsen.

Dyrlægen vil gerne tages med på råd

Foder er en af de væsentligste nøgler til produktion og sundhed. Din dyrlæge kan være en nyttig medspiller, når fodringen skal tunes til gavn for økonomi og velfærd.

Af kvægfagdyrlæge
Troels Løwig Larsen

15 kvægdyrlæger har været på kursus i fodring af kvæg. Formålet var at hjælpe dyrlægen til at opnå færdigheder i at vurdere fodringen på den enkelte bedrift og koble den til de kliniske observationer.

Det giver god mening, da dyrlægen typisk kommer meget oftere i besætningen end foderkonsulenten, og ved samarbejde mellem landmand, konsulent og dyrlæge vil man meget bedre kunne lave en løbende evaluering af fodringen.

Adfærden kan give vigtig information

Dyrlægens indgang til fodringen baserer sig mest på køernes svar på den fodring, de bliver præsenteret for. Ædeadfærd er en af hjørnestenene.

Hvis køerne står og roder meget i foderet, er det et udtryk for, at de kan afblande foderet og sortere de mest lækre foderemner fra. Det gør, at køerne bruger mere tid ved foderbordet, og at foderet ændrer karakter og indhold med tiden.

Ulemperne er blandt andet, at køerne optager en anden fodring, end det man havde tænkt. De stærke optager ofte et mere koncentreret foder, mens de svage køer må nøjes med mindre energi og mere struktur. Ud fra et produktionsmæssigt såvel som et sundhedsmæssigt synspunkt er dette ikke optimalt.

Den længere tid ved foderbordet medfører også længere daglig ståtid, og det belaster særligt klovene. Køerne producerer mest mælk, når de ligger og hviler i sengebåsene. 12-14 timers hvile i båsen i døgnnet er optimalt, og det vil forandre, at blandt andet fodringen fungerer godt, og at tid forbrugt på opsamlingsplads er begrænset mest muligt.

Andre fokusområder

Dyrlægen vil typisk vurdere, om der er variation i gødningskonsistens og huld i de

forskellige hold. Dette siger meget om vomfunktion og fordøjelse og vil være pejlemærker for, hvordan køerne fungerer på fodringen.

Det vil også være oplagt at registrere, hvordan hud og hårlag ser ud og se, om køerne har trykninger i eksempelvis nakke og ved skuldrene. Trykninger her kan være udtryk for, at det er svært for køerne at nå foderet og dermed kunne optage nok energi.

Man kan lave gødningsvask for at finde blandt andet ufordøjede foderemner i gødningen. Derudover vil tørstofmåling på fuldfoder og test af fuldfoder i rystekasser også være med til at vurdere hvor tæt, der er mellem foderplan og den reelle fodring.

Samarbejde der skaber resultater

Det allervigtigste er dog nok, at landmand, dyrlæge og foderkonsulent har en løbende dialog om fodringen. For så bliver vi alle lidt skarpere på at optimere den og gøre den mere ensartet. Dermed bliver det også lettere for køerne at optage rationen effektivt og hurtigt.

Kendskab til for eksempel fodermidler, foderblandere og daglige rutiner sætter dyrlægen bedre i stand til at forstå, behandle og forebygge foderrelaterede sygdomme i besætningen.

Køerne elsker ensartethed i alle deres daglige rutiner, og det gælder i særdeleshed også fodring. Og deres svar på stabilitet i og let adgang til foderet vil være højere ydelse og bedre sundhed.

2. Om forfatteren: Troels Løwig Larsen er kvægfagdyrlæge og indehaver af rådgivningsvirksomheden Koveterinær Rådgivning & Support. Pressefoto.

**Det er ikke lige fedt,
når indtjeningen skal forbedres!**

Med Lipitec får du størst mælkeydelse

Udviklet specielt med henblik på øget produktion af mælk og mælkefedt hos højtydende malkekøer

Lipitec® Bovi LM

Giver ekstra mælk i forhold til almindeligt mættet fedt

- mættet fedt med emulgatorer
- kan udfodres i ren form eller anvendes i foderblandinger

Lipitec® GlycoFat

Giver øget ædelyst og forhøjet blodsukker, så mælkeydelsen er høj

- markant bedre smag og duft end traditionel forsæbet fedt
- kan udfodres i ren form eller anvendes i foderblandinger

Lipitec® Bovi 85

Øger energiforsyning hos koen og giver højere mælkeydelse

- granuleret kalciumforsæbet fedt
- kan udfodres i ren form eller anvendes i foderblandinger

Tal med din lokale grovvareleverandør allerede i dag og få højere mælkeydelse

Dit bedste valg af beskyttet fedt

NLM Vantinge A/S
Telefon 62 66 19 31
www.lipitec.dk